

Decyzja
Prezydium KK
nr 73/26

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MRPiPS w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków z dnia 28 maja 2026 r., zwaną dalej „opiniowanym projektem”, negatywnie ocenia opiniowany projekt w zakresie § 9, ponieważ zawiera regulacje przekraczające upoważnienie ustawowe i narusza przepisy prawa powszechnie obowiązującego rangi konstytucyjnej i ustawowej.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stwierdza, że zmiany wprowadzone ustawą nowelizacyjną z dnia 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2026 r., poz. 441) stanowią jedynie pretekst do wydania nowego rozporządzenia. Zadaniem Prezydium KK rzeczywistym celem opiniowanego projektu jest wprowadzenie – bez dokonania zmian w przepisach rangi ustawowej – możliwości pobierania zasiłku opiekuńczego przez osoby, które na podstawie prawa państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zawarły związek małżeński z osobą tej samej płci. Zasiłek przysługiwałby takim osobom w razie zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności sprawowania osobistej opieki nad współmałżonkiem w razie jego choroby, a także nad dzieckiem w wieku do ukończenia 8 roku życia w przypadku porodu, choroby a także pobytu współmałżonka stale opiekującego się dzieckiem w szpitalu lub innym podmiocie leczniczym świadczącym stacjonarne lub całodobowe świadczenia zdrowotne.

W § 9 ust. 1 opiniowanego projektu proponuje się, aby zawarcie związku małżeńskiego, zgodnie z prawem właściwym ww. państw oraz zgon były ustalane bezpośrednio

na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, będącego dowodem zawarcia związku małżeńskiego i jego rejestracji albo zgonu. W § 9 ust. 2 opiniowanego projektu proponuje się ponadto, aby zagraniczne dokumenty stanu cywilnego, będące dowodem zawarcia związku małżeńskiego i jego rejestracji albo zgonu były uwzględniane w sprawach zasiłkowych bez potrzeby dokonywania ich transkrypcji w polskim urzędzie stanu cywilnego a nawet tłumaczenia.

W związku z powyższym, w opinii Prezydium KK proponowane w § 9 ust. 1 i 2 opiniowanego projektu regulacje naruszają następujące przepisy prawa:

- art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który definiuje małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny – w zakresie uprawnień z ubezpieczenia chorobowego związku małżeńskie osób tej samej płci zawarte za granicą. Art. 18 Konstytucji RP definiuje małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny;

- art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 236), zgodnie z którym małżeństwo zostaje zawarte, gdy mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wstępują ze sobą w związek małżeński;

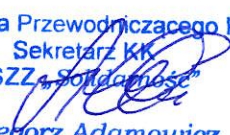
- art. 104 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 393), który wymaga transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli obywatel polski, którego dotyczy ten dokument, posiada akt stanu cywilnego potwierdzający zdarzenia wcześniejsze, sporządzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego lub ubiega się o polski dokument tożsamości lub nadanie numeru PESEL – tymczasem § 9 ust. 2 opiniowanego projektu przewiduje uwzględnianie zagranicznych dokumentów stanu cywilnego bez konieczności dokonania ich transkrypcji w polskim urzędzie stanu cywilnego, a nawet bez ich tłumaczenia.

Mając powyższe na uwadze, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi o usunięcie z opiniowanego projektu rozporządzenia § 9, jako pozostającego w sprzeczności z art. 18 Konstytucji RP, art. 1 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz art. 104 ust. 5 Prawa o aktach stanu cywilnego.

Gdańsk, 29 czerwca 2026 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz